

Poročilo s tekmovanja Philip C. Jessup International Law Moot Court Competition 2009 v Washingtonu ter s strokovne ekskurzije v New Yorku

Ekipa Pravne fakultete, v sestavi Maja Bavdek, Mark Jo Moggi, Nastja Suhadolnik, Katarina Škrbec ter Nina Zupan, pod mentorstvom as. dr. Vasilke Sancin, se je letos četrtič udeležila Philip C. Jessup International Law Moot Court tekmovanja. V skupnem seštevku je ekipa dosegla 30. mesto med 110 ekipami iz 77 držav, ki so se uvrstile na finalni tekmovalni del v Washingtonu, oz. med skupno več kot 550 ekipami iz celega sveta, ki so se udeležile tekmovanja. Med več kot 300 govorce se je Mark Jo Moggi uvrstil med 100 najboljših govorcev v posamični razvrstitvi in dosegel odlično 58. mesto.

Philip C. Jessup International Law Moot Court tekmovanje že od leta 1960 neprekinjeno poteka pod okriljem združenja *International Law Students Association (ILSA)* in velja za najstarejše, največje in tudi najprestižnejše tekmovanje študentov prava v svetovnem merilu.

Letošnji tekmovalni primer je obsegal problematiko humanitarne intervencije v primeru humanitarnih katastrof znotraj posameznih držav ter vloge Združenih narodov in zlasti Varnostnega sveta pri preprečevanju, obravnavanju in odzivanju v tovrstnih primerih – v tem zlahka prepoznamo situacije, ki so nastale na primer na Kosovu, v Iraku, Darfurju, Ruandi in drugje. V povezavi z odgovornostjo držav zaščititi prebivalstvo, ki mu grozi humanitarna katastrofa, se je odprlo vprašanje varovanja zaupnosti Združenim narodom predloženih zaupnih dokumentov, ki jih je zbrala posamezna država. Poleg tega se je primer dotaknil odgovornosti držav za protipravno ravnanje pripadnikov njihovih oboroženih enot, vključenih v mirovne misije Združenih narodov ter problema (proti)pravnosti nudenja zatočišča osebi, ki ji je bila protipravno izrečena smrtna kazen, na ozemlju države njenega državljanstva s strani vojaških sil druge države.

Tekmovanje je potekalo kot simulacija sodnega postopka pred Meddržavnim sodiščem v Haagu in je bilo sestavljeno iz priprave pisnih memorandumov ter ustne predstavitve argumentov v obliki zagovora pred sodnim senatom. 12. januarja 2009 je potekel rok za oddajo pisnih memorandumov (za vsako od nasprotujočih si strani – tožba in odgovor na tožbo), v katerih so predstavljeni pisni argumenti na zastavljen primer. Na tekmovanju v Washingtonu od 22. marca do 29. marca 2009 (Shearman & Sterling International Rounds) pa smo pred simuliranim Meddržavnim sodiščem, sestavljenim iz sodnikov - posameznikov, ki se ukvarjajo z mednarodnim pravom, v angleškem jeziku ustno predstavljali argumente obeh strani v hipotetičnem sporu.

Ustni del tekmovanja v Washingtonu je potekal v štirih krogih. Vsaka ekipa je dvakrat zagovarjala tožečo in dvakrat toženo stranko v sporu. Ekipa Pravne fakultete iz Ljubljane se je soočila z ekipami iz Združenih držav Amerike (Detroit), Tajvana, Romunije in Bolgarije. Z doseženim izkupičkom treh zmag pa se nam žal ni uspelo uvrstiti v nadaljnji krog tekmovanja.

V velikem finalu tekmovanja je ekipa Universidad de los Andes iz Kolumbije premagala University College London iz Velike Britanije. Sodni senat so sestavljali *Ruth Wedgwood*, strokovnjakinja za mednarodno pravo, specializirana za področje človekovih pravic in profesorica na Johns Hopkins School of Advanced International Studies, *Bruno Simma*, trenutno

sodnik na Meddržavnem sodišču v Haagu, predtem pa dolgoletni član Komisije ZN za mednarodno pravo ter *Jose Alvarez*, profesor na Columbia University Law School in eden izmed pomembnih avtorjev mednarodnega prava, predvsem prava mednarodnih organizacij.

V Washingtonu smo obiskali prostore odvetniške pisarne *Shearman & Sterling* in se srečali z diplomati iz *Veleposlaništva Republike Slovenije v Združenih državah Amerike*. Med drugim so nam predstavili organizacijo veleposlaništva ter orisali dejavnosti, ki jih dnevno opravljajo. Udeležili smo se tudi svečanega dogodka ob 50. obletnici tekmovanja, kjer sta bila slavnostna govornika *Stephen M. Schwebel* in *Rosalyn Higgins*, oba nekdanja predsednika Meddržavnega sodišča v Haagu, poleg njiju pa še *Leila Sadat*, profesorica mednarodnega prava na Washington University School of Law, *Emanuel Gaillard*, vodja oddelka za mednarodno arbitražo pri odvetniški družbi *Shearman & Sterling* in *Steven Schneebaum*, ki je tudi avtor letošnjega tekmovalnega primera.

Sklepni akt tekmovanja se je uradno odvil v torek, 31. marca 2009, z obiskom na sedežu odvetniške pisarne *Shearman & Sterling* v New Yorku, ki je glavni pokrovitelj celotnega dogodka in tradicionalno organizira srečanje vseh ekip študentov, ki sodelujejo na tekmovanju v njihovi pisarni v New Yorku.

Tekmovanju je sledila je strokovna ekskurzija v New Yorku, katere namen je bil seznanitev z delovanjem OZN in delom mednarodnih pravnikov v praksi.

V ponedeljek, 30. marca 2009, smo se udeležili konference na *Columbia University* na temo izzivov, ki jih za Obamovo administracijo predstavlja zaprtje Guantanamo Baya. Ob tej priložnosti smo spoznali nekatere izmed največjih strokovnjakov na področju mednarodnega prava, prej omenjenega profesorja *Joseja Alvareza*, *Richarda Gardnerja* in *Jamesa Crawforda*,

V torek, 31. marca 2009, smo začeli dan na sedežu *Stalnega predstavništva Republike Slovenije pri OZN*, kjer nas je najprej sprejel pravni svetovalec misije Marko Rakovec in nas podrobno seznanil z delovanjem misije tako samostojno v OZN kot v okviru skupnega nastopa držav Evropske Unije. Nato nas je na pogovoru sprejela še veleposlanica ga. Sanja Štiglic.

Sledilo je srečanje z dr. Edwardom Luckom, posebnim svetovalcem Generalnega sekretarja OZN za razvoj doktrine »odgovornosti zaščititi« (t.i. »responsibility to protect«), s katerim smo razpravljali o razvoju in težavah pri uveljavljanju te doktrine v mednarodni skupnosti. Kot oseba, ki se vsakodnevno srečuje z omenjeno problematiko, nam je ponudil nekaj zanimivih pogledov na vsebino tega pojma.

V četrtek, 2. aprila 2009 smo preživeli dan na Združenih narodih. Najprej smo se udeležili sestanka s Kaoru Okuizumi, funkcionarko iz *Department for Peacekeeping Operations* (DPKO), ki nam je predstavila trenutne mirovne misije in izzive, s katerimi se srečujejo. Sledil je ogled prostorov na sedežu Združenih narodov, kjer potekajo zasedanja Generalne skupščine, Varnostnega sveta ter Ekonomskega in socialnega sveta. Ob tej priložnosti smo se podrobneje seznanili tudi s potekom teh zasedanj. Udeležili smo se tudi sestanka na *Office of Legal Affairs* (OLA), ki kot del sekretariata Združenih narodov v pravnih vprašanjih pomaga sekretariatu ter drugim organom organizacije. Pogovarjali smo se o delu na OLA ter podrobneje o trenutnih prednostnih temah, ki jih obravnavajo. Obisk na Združenih narodih smo zaključili s sestankom na

Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), ki v okviru OZN skrbi za koordinacijo humanitarne pomoči v sodelovanju s specializiranimi agencijami ZN, drugimi programi, Rdečim križem in nevladnimi organizacijami. Pogovarjali smo se predvsem o problemu splošnih zlorab lokalnega prebivalstva v okviru mirovnih misij.

Istega dne pozno popoldne smo obiskali še nevladno organizacijo *Global Centre for the Responsibility to Protect*, ki je bila leta 2008 ustanovljena zato, da se zavzema za razvoj ter uveljavitev doktrine »odgovornosti zaščititi«. Nicole Deller in James Traub sta nam predstavila delo te pred kratkim ustanovljene organizacije ter predvsem cilje, ki jim naj bi sledila v prihodnje. Osredotočila sta se predvsem na vprašanje, kateri so prvi znaki, ki napovedujejo humanitarno katastrofo, kot jo za vključitev mednarodne skupnosti predvideva koncept odgovornosti zaščititi. Po vsakem izmed četrtkovih sestankov je sledila diskusija.

Devetmesečni poglobljeni študij in priprave na tekmovanje so nam prinesli izjemno poznavanje širokega področja mednarodnega prava, zaobseženega v tekmovalnem primeru, neprimerljive izkušnje na področju pravne argumentacije in javnega nastopanja, predvsem pa edinstven vpogled v procese nastajanja pravil mednarodnega prava.

Udeležbo na tekmovanju in ekskurziji so nam poleg Pravne fakultete v Ljubljani z donatorskimi in sponzorskimi sredstvi omogočili še: ELES Elektro-Ljubljana, d.o.o., Javni sklad Republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendije, Mercator, d.d., Zavarovalnica Triglav, d.d., Krka, d.d., Pivovarna Union, d.d., RIKO HIŠE, d.o.o., Elitavia, d.o.o., Odvetniška družba Rojs, Peljhan, Prelesnik & partnerji, o.p., d.o.o., Stojan Zdolšek, odvetnik, Taxgroup, d.o.o. in NLB InterFinanz AG.